

Viza na vurugu za nyumbani na familia

Nchini Australia, vurugu za nyumbani na familia ni uhalifu. Ikiwa uko kwenye uhusiano wa dhuluma, **sio lazima** ubaki kwenye uhusiano ili kubakia Australia.

Wewe na usalama wa familia yako ndio mambo muhimu zaidi - kutafuta msaada wa vurugu za nyumbani na familia hautafanya visa yako kufutwa.

Je, vurugu za nyumbani na familia ni nini?

Vurugu za nyumbani na familia zinamaanisha mwenendo au vitisho kwako, mtu wa familia (pamoja na watoto), na/au mali yako ambayo inakusababisha kuogopa usalama wako.

Katika Wilaya ya Kaskazini (NT), vurugu za nyumbani na familia hufafanuliwa kama:

- *Mwenendo unaosababisha madhara*, kama vile unyanyasaji wa mwili au kijinsia;
- *Kuharibu mali*, pamoja na kusababisha kuumia au kifo kwa mnyama;
- *Vitisho*, pamoja na kukufanya uogope kwamba vurugu zitatekeleza dhidi yako, familia yako, na/au mali yako;
- *Unyanyasaji*, pamoja na mawasiliano ya kawaida na yasiyotarajiwa kibinagsi au kuitia teknolojia kama vile simu, barua pepe, na media ya kijamii;
- *Kufuatalia*, pamoja na kufuata kwa makusudi au kukutazama kwenye hafla mbili (2) kwa kusudi la kukudhuru au kuogopa madhara;
- *Unyanyasaji wa kiuchumi*, kama vile kujificha au kudhibiti pesa; au
- *Kujaribu* au kutishia kufanya yoyote ya vurugu hapo juu

Chini ya kanuni za uhamiaji 1994 (CTH), vifungu vya unyanyasaji wa familia vinalezeza njia tofauti za kufafanua na kudhibitisha vurugu za nyumbani na familia.

Masharti muhimu

- **Idara:** Idara ya Mambo ya Ndani
- **Waziri:** Waziri wa Uhamiaji, Uraia, Huduma za Wahamiaji na Masuala ya Tamaduni
- **Mmiliki wa viza ya msingi:** Mtu anayetimiza vigezo vya viza vya msingi
- **Mmiliki wa viza wa pili:** Wanafamilia (Mshirika au watoto) wa Mmiliki wa Viza ya Msingi
- **Mdhamini:** Raia wa Australia, mkazi wa kudumu wa Australia, raia anayestahiki wa New Zealand, au shirika linalounga mkono maombi ya viza ya mtu
- **Viza:** Njia ya ruhusa kwa mtu ambaye sio raia kuingia, kusafiri au kubaki Australia

Viza vya washirika na vurugu za nyumbani na familia

Chini ya vifungu vya unyanyasaji wa familia, ikiwa uhusiano wako umeisha au umevunjika unawezwa kuwa unastahiki visa vya mshirika wa kudumu ikiwa unakidhi vigezo vifuatavyo:

1. Kwa sasa uko Australia;
2. Ama :-
  - a. Una viza ya ndoa inayotarajiwa (kipengele cha 300) na umeoa mdhamini wa viza;
  - b. Unashikilia viza vya mshirika wa muda (kipengele cha 309) - Mkondo wa Viza wa Mshirika wa Nje ya nchi;
  - c. Unashikilia viza vya mshirika wa muda (Kipengele cha 820) - Mkondo wa Viza wa Mshirika wa Nje ya nchi; au
  - d. Umeweka maombi ya viza vya mshirika wa pwani (kipengele cha 820/801) na unangojea ishughulikiwe,
3. Wewe na mdhamini wako wa viza ulikuwa kwenye uhusiano wa kweli;
4. Wewe na/au wanafamilia wako wamepata vurugu za nyumbani na familia;
5. Mdhamini wako wa visa ndiye mhalifu wa vurugu za nyumbani na familia; na
6. Urafiki wako na mdhamini wa visa umeisha kwa sababu ya vurugu za nyumbani na familia.

Kumbuka: Kuna sheria kali kuhusu ushahidi wa kudhibitisha vurugu za nyumbani na familia - ikiwa unataka kufanya maombi chini ya vifungu vya ukatili wa familia, unapaswa kutafuta ushauri na msaada kutoka kwa wakili wa uhamiaji au wakala haraka iwezekanavyo.

Sheria za kuripoti za lazima

Katika NT, sheria za kuripoti za lazima zinamaanisha kuwa watu wazima wote lazima waripoti unyanyasaji wa nyumbani na familia kwa polisi wa NT au familia za wilaya (TF) katika hali fulani. Hii ni pamoja na mahali unapofichua habari juu ya unyanyasaji wa nnyumanzi na familia wakati wa miadi ya mtu kama wakili, daktari, au mfanyakazi wa kijamii. Kwa watu wazima, polisi wa NT au TF hawatahusika bila idhini yako isipokuwa kuna tishio kubwa kwa maisha yako au hatari ya haraka ya kudhuru.

Walakini, ripoti ya lazima ni tofauti wakati watoto wanahuusika; Katika NT, kuna sheria maalum za kuripoti za lazima kwa ulinzi wa watoto. Sheria hizi zinamaanisha kuwa mtu yeyote anayearmini kuwa mtoto anaumizwa au amedhulumiwa au kudhulumiwa lazima aripoti wasiwasi wao kwa polisi wa NT au TF.

Viza zisizo za mwenzi na vurugu za nyumbani na familia

Ikiwa hauna visa ya mwenzi, bado ni muhimu kujua jinsi vurugu za nyumbani na familia zinaweza kuathiri viza yako ya muda. Kukomesha uhusiano wako kwa sababu ya vurugu za nyumbani na familia kutaathiri hali yako ya visa tofauti kulingana na ikiwa wewe ni mmiliki wa visa ya msingi au ya sekondari.

Ikiwa wewe ni mmiliki wa viza ya msingi:

Ukichagua kuiambia idara kuwa uhusiano wako umemalizika kwa sababu ya vurugu za nyumbani na familia, mwenzi wako ataondolewa kwenye visa yako. Hii itamaanisha mwenzi wako lazima ama:

- Kuomba viza yao wenye (ikiwa inastahiki); au
- Kuoandoka Australia.

Ikiwa wewe ni mmiliki wa viza ya sekondari:

Ukichagua kuambia idara kuwa uhusiano wako umemalizika kwa sababu ya vurugu za nyumbani na familia, viza yako ya sasa haitafutwa. Walakini, wakati viza hiyo itakapomalizika, itabidi uombe viza yako mwenye (ikiwa inastahili) kukaa Australia.

Je kama uhusiano wangu umeisha – ni lazima niambie idara?

Ikiwa una programu ya viza ambayo bado inashughulikiwa, lazima uambie idara kwamba kuwa kumekuwa na mabadiliko katika hali yako ya uhusiano, pamoja na kama uhusiano wako unamalizika.

Ikiwa una viza na hauna programu zozote zinazoendelea za maombi, sio lazima uambie idara kuhusu uhusiano wako unamalizika. Walakini, ikiwa utaanza maombi mpya ya viza, itabidi uiambie idara kuhusu hali yako ya uhusiano, pamoja na habari kuhusu dhuluma yoyote ya nyumbani na familia.

Unaweza kuiambia idara kuhusu hali yako ya uhusiano na:

- Kukamilisha Fomu 1022 - 'Arifa ya Mabadiliko katika hali', ambayo inaweza kupatikana kuititia ImMiacCount yako au wavuti ya Idara;
- Kuwasiliana na afisa wako wa usindikaji moja kwa moja; au
- Kupigia Laini ya Maulizo ya Jumla kuhusu Uhamiaji kwa 131 881.

Ikiwa uhusiano wako umemalizika, unapaswa kutafuta ushauri na msaada kutoka kwa wakili wa uhamiaji au wakala haraka iwezekanavyo.

Je inakuwaje kama mwenzi wangu anajaribu kufuta viza yangu?

Waziri tu au afisa aliyepewa nguvu ndiye anayekataa au kufuta viza ya mtu. **Mwenzi wako hawesi kufuta viza yako.**

Ikiwa mwenzi wako ataambia idara kuwa uhusiano wako umemalizika, idara itakuuliza maoni kabla ya kufuta viza yako. Unapoongea na idara, wewe na/au mwakilishi wako utaweza kuelezea kuwa uhusiano huo umemalizika kwa sababu ya vurugu za nyumbani na familia.

you and/or your representative will be able to explain that the relationship has ended due to domestic and family violence.

Nina viza na ninakabiliwa na vurugu za nyumbani na familia - nifanye nini?

Ikiwa uko kwenye viza na unakabiliwa au umepata vurugu za nyumbani na familia, unapaswa kutafuta msaada mara moja. Kuwaambia watu juu ya uzoefu wako hautafanya viza yako kufutwa; Hii ni pamoa na kutafuta msaada kutoka kwa polisi wa NT, wataalamu wa matibabu, mawakili, au msaada wa kijamii.

Kwa habari zaidi juu ya jinsi ya kujilinda na familia yako, unaweza kupata Karatasi ya Ukweli ya Unyanyasaji wa TEWLS (**DVO**) kwenye wavuti ya TEWLS au kukusanya nakala kutoka Ofisi ya TEWLS.

Huduma za Muhimu za Msaada

000 Ikiwa uko katika hatari ya haraka

Polisi: **NT Polisi** 131 444

Kisheria: **Huduma ya Sheria ya Wanawake ya Muhimu (TEWLS)**
1800 234 441

Ushauri: **1800 RESPECT** 1800 737 732

Makao na Huduma za Msaada wa Mgogoro:

Catherine Booth House (08) 8981 5928

Darwin Aboriginal Islander Women's Makao (DAIWS)

(08) 8945 2284

Makao ya Wanawake wa Dawn House (08) 8945 1388

YWCA Australia (Palmerston) (08) 8932 9155

Utafsiri: **Huduma ya Ukalimani na Utafsiri wa Lugha (TIS Kitaifa)**
131 450

Do you need legal advice or assistance? You can contact TEWLS for a free appointment.

Ph: **1800 234 441** (freecall) or **(08) 8982 3000** | E: admin@tewls.org.au

W: www.tewls.org.au | A: **17 Lindsay Street, Darwin NT 0800**

© Top End Women's Legal Service Inc. 2022 copyright | Disclaimer: The information provided in this factsheet is for general information only. It is not intended to be legal advice and/or a substitute for legal advice. This factsheet is funded and proudly supported by the Northern Territory Government.